

DAGSINS MEINING

Órímulig gjøld

Tað er ikki lægið, at summir arbeiðsgevarar ilskast, nú Toll og Skattstovanhevur sent út tað fyrsta kravíð eftir gjaldi til ta nýggjubarnsburðarskipanina. Fíggjarmálastýrið fylgir hugburðinum hjá peningastovnunum og ásetir eitt avgreiðslugjald. Tað er ikki symbolskt, men kemur heldur undir hugtakið okur.

Er talan um eitt stórt virki og stórar flytingar eru 100 krónur ikki nógv, men er talan um eitt lítið virki og smáar flytingar eru 100 krónur nógv. Í summum førum er avgreiðslugjaldið heilt láturligt, sum Sosialurin vísti eitt dømi um ígjár. Ein arbeiðsgevari skuldi flyta 1 krónu til skipanina, men skuldi gjalda 100 krónur í avgreiðslugjaldi. Hetta hoyrir sjálvandi til tey sjáldsomu dømini, men sigur nakað um tað láturliga í gjaldinum.

Seinastu árinu hevur hugburðurin verið tann, at fólk skulu gjalda alt meiri og meiri. Vit flyta okkum frá tí, sum skandinavisku londini hava kallað “gratis-prinsippið”, frá nøkrum sum er fíggjað umvegis skattin, til eina skipan, eina samfelagsskipan, har brúkarin skal gjalda fyri tænastur. Tað er í lagi, at vit gjalda fyri summar tænastur, men vit mugu ansa eftir, at hesi avgjöld ikki venda tann tunga endan niður, og eru til ampa hjá pensjónistum og teimum lægru inntøkubólkunum.

At Fíggjarmálastýrið kemur við hesum, kemur ikki óvart á. Hetta stýrið umsitur eisini skattin, og hevur ábyrgdina av tí órímiligu skipan, at skalt tú gjalda ein eykaskatt, tí tú hevur goldið ov lítið árið fyri, skal tú gjalda nøkur prosent í sektargjaldi. Væl at merkja, um tú ikki sjálvur ella sjálv hevði røknað skattin út. Men hvussu nógv duga tað? Øvugt,fær tú nøkur prosent, um tu hevur goldið ov nógv. Ein stak tápulig skipan!

Hjá peningastovnunum er gongdin tann sama, og nú skal gjaldast fyri allar flytingar. Fyri nøkrum árum síðani bjóðaðu peningastovnarnir tær at flyta gjøgnum peningastovnarnar. Ja, tú vart nærmast biðin um at gera tað, og fáa tær eina heildarkonto til allar hesar flytingarnar. Tað var so lætt og so kostaði tað einki, men nú verða fleir krónur tiknar í ómakagjaldi fyri nakað, sum upprunaliga skuldi vera ein tænastuveiting til viðskiftafólkini. Slíkt kallast bóndafangari. Tað sigst, at hetta verður gjort fyri at skunda undir fólk, so tey fara brúka skipanina við heimagreiðslu. Men neyvan fara pensjónistar ella tey lágløntu til slíkar skipanir. V.ø.o. vendir eisini nýggi politikkurin hjá peningastovnunum tunga endan niður!

Socialurin

Socialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri:
Jan Müller <i>jan@socialurin.fo</i>
Blaðstjóri:
Eirikur Lindenskov <i>eirikur@socialurin.fo</i>
Tíðindaleiðari:
Jústinus Eidesgaard <i>justinus@socialurin.fo</i>
Marknaðarleiði: <i>lysing@socialurin.fo</i>
Jonhard Hammer <i>jonhard@socialurin.fo</i>
Marjun Dalsgaard <i>marjun@socialurin.fo</i>
Gudny Langgaard <i>gudny@socialurin.fo</i>
Blaðfólk:
Áki Bertholdsen <i>aki@socialurin.fo</i>
Eyðun Klakstein <i>eydun@socialurin.fo</i>
John Johannessen <i>john@socialurin.fo</i>
Edvard Joensen <i>edvard@socialurin.fo</i>
Turið Kjølbro <i>turid@socialurin.fo</i>

VIÐMERKINGAR

Eftirlønir og lógarfusk

Eilif Samuelsen

Tað var ein funnin fressur, tá ið Útvarp Føroya setti ljóskastaran á málið um eftirlønina hjá landsstýrismonnum og lat skína ígjøgnum, at á nýggjárinum komandi fóru allir landsstýrismenn og løgmenn heilt aftur til 1951 at fáa knappar 26.000 kr. um mánaðin í eftirløn, um teir høvdu verið landsstýrismenn í minst eitt ár.

Sum vera man var hetta sum at tendra í turt krút. Øll tey, sum ikki nær náminda vinna sær hesa upphædd í strævna gerandisstríðinum, argaðust inn á sálina av hesum tíðindum, og hvat munnu pensjónistarnir og onnur láglønarfólk so ikki hava hildið?

Síðani hava allir fjølmiðlarnir roynt at gera sær dælt av fressinum. Men eingin hevur gjort sær tann ómak at rætta tann órímuliga pástandin um tær 26 túsund krónurnar, tíansheldur sakliga at upplýsa, hvat veruleikin er um málið. Tann frægasta royndin var gjörd í Sosialinum 21. juli, men tann royndin varð spilt av, at eisini har skuldi lifrast fyri teimum, sum av góðum grundum vóru djúpt forargað inn á luksusyðrini, sum fingi líka stóra pensjón sum Brimil kostaði. Ei undur í at fleiri túsund mótmælisundirskriftir verða handaðar landsstýrinum.

Hetta málið er eitt skúladømi um, at føroyska pressan, so at siga øll sum hon er, hevur svikið sína moralsku og etisku skyldu móti samfelagnum og ímóti borgarunum við ikki aktivt at upplýsa heiðurligt um málið, men heldur passivt at lata órímiligleikarnar hanga og darra í luftini.

Landsstýrið syndarn
Tað endaliga úrlitið av lógaruppskotinum um

broyting í løgtingslóg um samsýning og eftirløn landsstýrismanna v.m. var einki minni enn ein vanlukka, eitt lógarbrongl av allar ringasta slag.

Tað er varaløgmaður, ið sum uppskotsstillari hevur ábyrgdina av, at hetta býtisbarnið kom til verðina. Hann átti, tá ið hann sá, hvat tað útvíklaði seg til, at havt tikið málið aftur, verið pínligt at siggja og hoyra. Serliga undanførslurnar og plianin hjá formanninum í Sjálvstýrisflokkinum, sum annars hevur gingið undan sum uppskotsstillari til tann ringasta bananprinsippum.

Tað er eingin, sum hevur nakað ímóti, at løgtingsmenn, løgmenn og landsstýrismenn fáa eina rímliga lønar- og eftirlønarskipan, men tá ið tað verður gjort, so eigur tað at verða eftir nágreiniligum og kvalifiseraðum forarbeiði.

Tann arbeiðsbólkurin, sum í mai í fjør ummælti eftirlønarskipanina hjá landsstýrismonnum sigur í sínum tilmæli m.a.: ”Arbeiðsbólkurin er samdur í, at eftirlønarviðurskiftini hjá landsstýrislimum eiga at verða ásett eftir sama leisti sum fyri løgtingslimir. Samstundis er arbeiðsbólkurin sannførdur um, at rætt er at víðgera allar ásetingar í lógini samstundis. Tí verður mælt til, at øll skipanin við samsýning og eftirløn v.m. til landsstýrislimir verður víðgjörd samstundis, og

møguliga saman við samsýningar- og eftirlønarviðurskiftunum hjá løgtingslimum, tó so at meginreglurnar í tænastumannaskipanini verða varðveittar.”

Fyrsta lógin um samsýning v.m. til landsstýrismenn kom í 1948. Síðan hevur málið sum vera man útviklað seg við at broytingar og iskoyti fleiri ferðir hava verið gjörd. Nógv ber brá av at hava verið pjøss. Nú hálvthundrað ár eftir átti eitt fullgjáð lógarverk at verið gjort og gjørt so mikið væl, at tað slapp undan at verða skammfarið, tá ið tað kom í løgtingið.

Pilatus umaftur

Fleiri tingfólk hava verið frammi í miðlunum og tváað sínar hendur. Tað hevur verið pínligt at siggja og hoyra. Serliga undanførslurnar og plianin hjá formanninum í Sjálvstýrisflokkinum, sum annars hevur gingið undan sum uppskotsstillari til tann ringasta ørskapin. Enntá fleiri onnur taka undir við uppskoti hennara um at desavouera løgtingið og apa okkum eftir Islandi og lata eina ”óhefta” nevnd áseta samsýningar og eftirlønir.

(Annars áttu bæði politikkarar og onnur at komið burtur úr tí villfarilsinum at tala um ”óheftar” nevndir. Tað er utopi.)

Sjálvt Høgni Hoydal, sum legði uppskotið fyri løgtingið, og sum er fremsti forsprákarari er, at vit sjálvir skulu hava evsta vald og evstu ábyrgd, hevur nú longu mist álitið á aldar gamla lóggevandi ting okkara og vil fáa staðfest í eina føroyska grundlóg, at ein óheft nevnd uttan fyri løgtingið skal taka sær av lønarviðurskiftunum hjá politikkarunum. Hetta er ein ómanslig roynd at flýggja undan ábyrgdini og at taka ræði frá tinginum.

Hvussu langt er tað haðani og til at øll lønarviðurskifti hjá føroyingum í einum komandi fullveldisríki verða at áseta av eini ”óheftari” nevnd?

Eg kann vera samdur við teimum, sum siga, at henda samgongan og serliga hetta landsstýrið ikki hevur verið ført fyri í øllum førum at gera eitt nøktandi lógfyri-reikandi arbeiði. Tað sigur seg sjálvt, at tá ið so ómetaliga nógvvar kreftir hava verið misbrúktar í einum so fánytum og stuttskygðum arbeiði, sum fullveldispælið hevur verið, so hevur ikki nógv orka lopið av til álvarsligt uppbyggjandi og framhyggjandi arbeiði. Men Føroya Løgting er pr. definítióin ført fyri at lóggeva við skili. ”Tað sum illa er yrkt, verður illa kvøðið”, verður sagt. Tá ið landsstýrið sendir eitt illa gjøgnumhugsað uppskot í tingið, so er ikki væntandi annað, enn at hundar og heykar leggjast á tað og gera sær dælt av tí.

Givið er, at tað er eitt serliga ótespiligt arbeiði at rudda upp eftir sær sjálvum, tá ið tamarhaldið hevur verið fokið og eingin verulig stýring er til. Men gerast má tað.

Tað eru nógv skilagóð fólk í landsumsitingini, sum hava allan førleikka at gera uppskot til eina lóg, sum loysir spurningin um samsýning og eftirløn landsstýrismanna. Tey eru har fyri at gera slík arbeiði. Sjálvandi ber tað til at gera eina rímiliga og rættvísa skipan, sum orðførararnir fyri politisku flokkarnar kunnu svara fyri, áðrenn málið verður lagt fyri tingið.

Hjá varaløgmanni eru føroyingar bert neyðugir statistar, fyri at hann kann realisera eina diktaturloysing uttan vanliga fólkaræðisliga framferð. Alt snakk um ”sakligheit” og ”fólksins rødd” er ikki annað enn kávalótir, sum tykjast fjala út yvir politiska maktgirnd. Við avlýstu fólkaatkvøðuna 26. maj stóð tað heilt klárt, at fólkaatkvøður, sum ikki frammundan taka undir við loysing, verða avlýstar.

Trongskygda nationalistiska framferðin hevur sætt spjæðing og illvilja bæði í Føroyum og í Danmark. Um endamálið hevur verið at fáa allar samráðingar at detta niðurlis og einvegis at geva dønum um lønarviðurskiftunum hjá politikkarunum. Hetta er ein ómanslig roynd at flýggja undan ábyrgdini og at taka ræði frá tinginum.

Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettut freistir. Framhjápláss má umbiðjast í góðari tíð.

Stødd:
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarar er 4mm.

VIÐMERKINGAR

Eru Føroyar á veg til eina ábyrgdarleysa diktaturloysing

- har politisk maktgirnd, nationalistiskt trongskygni og erkvisni eru ráðandi?

Regin Eikhólm
Tórshavn 22/7-2001

Eftir seinasta løgtingsval gjørdi loysingarsamgongan nógv burturúr tí fólkaræðisliga húgsjónini við íslenska loysingarleistinum sum fyrimynd, og bæði løgmaður og varaløgmaður undirstrikaðu tað neyðuga í, at Føroya fólk skuldi standa aftan fyri eitt møgult nýskipanaruppskot.

Nú valskeiðið er um at vera liðið, er demokratiska intensiúnin ikki vorðin til annað enn fagurlátaði orð, og í dag minnir fullveldisprossini mest um eitt præludium ella forspæl til eina diktaturloysing, har fólkaræðisliga húgsjónin er útskipt við loysing fyri loysingina skyld - kosta hvat tað kosta vil!

Loysingin persónsfikserað
Frá ta vera eitt fólksins krav um neyðugar politiskar broytingar ella dagføring av ríkisfelagsskapinum er nýskipanarprossin vorðin til persónsfikseraðan loysingarpolitikk hjá varaløgmanni uttan at hava fólkið aftan fyri seg. Devisan tykist vera: ”fælles fjende gør stærk”, men einvenda ákæran hjá varaløgmanni ímóti dønum er av somu skuffu, sum hvis føroyingar ákærdu bilverksmiðjurnar fyri tey mongu ferðsluóhappini í Føroyum. Tað eru hóast alt vit føroyingar sum stýra – bæði bilinum og í 80’árunum.

Hjá varaløgmanni eru føroyingar bert neyðugir statistar, fyri at hann kann realisera eina diktaturloysing uttan vanliga fólkaræðisliga framferð. Alt snakk um ”sakligheit” og ”fólksins rødd” er ikki annað enn kávalótir, sum tykjast fjala út yvir politiska maktgirnd. Við avlýstu fólkaatkvøðuna 26. maj stóð tað heilt klárt, at fólkaatkvøður, sum ikki frammundan taka undir við loysing, verða avlýstar.

Trongskygda nationalistiska framferðin hevur sætt spjæðing og illvilja bæði í Føroyum og í Danmark. Um endamálið hevur verið at fáa allar samráðingar at detta niðurlis og einvegis at geva dønum um lønarviðurskiftunum hjá politikkarunum. Hetta er ein ómanslig roynd at flýggja undan ábyrgdini og at taka ræði frá tinginum.

Fullveldislogikkur og sjálvtekt
Hóast figgarstøðan er

kaotisk bæði innan eldra-røktina og sjúkráhússektorin, so dikterar samgongan, at blokkstuðulin skal skerjast við 3-400 milliónum krónum næsta ár. Men sambært varaløgmanni so fara vit at klára okkum munandi betur aftaná! Deduktívt vil tað siga, at um vit lækkaðu lønirnar, so fingi fólk tað fíggjarliga meiri rúmsátt. Bert spell at varaløgmaður ikki greiddi Ingiborg, Ellinti og politikarunum annars frá hesum geniala ”fullveldislogikki”, tí so var als ikki neyðugt at hækka nakra løn, men heldur at lækka tær. Verkføllini saman við Brimla- / Teista málnunum høvdu sostatt ongantíð sæð dagsins ljós, tí smb. ”fullveldislogikkinum” hjá Høgna Hoydal gevur minni peningur størri fíggjarligt rásarúm, skil tað hvør í vil?

Hesin ”fullveldislogikkur” er tó ikki galdandi fyri politikarar. Teir binda um heilan fingur – just in case - og játta sær sjálvum rekord lønarhækkan og óhoyrda eftirlønarskipan við 50 ára afturvirkandi kraft svarandi til 1-2 verkamannalønir ella 5-6 ferðir so nógv sum vanligir pensjónistar fáa, uttan at hava goldið eitt klovið oyra í pensiónsskassan.

Tá Palliba síðsta ár fekk lovað pensiónískoyti, var einki at fáa, men undan summarfrítíðini tók tað løgtinginum minni enn 5 minuttir at avgreiða hundræðtals milliónir krónur til landsstýrismanna eftirlønir við útliti til tað sama fyri løgtingsmenn - segði nakar sjálvtekt?

Fyri 200 árum síðani ákærir Nólsoyar-Páll í Fuglakvæðum danskt stýrdu embætismennirnar fyri bert at hugsa um seg sjálvar: ”Kjógvi við sitt klipta ve/, hugsar við sjálvum sær:”/”Vertin á, hvat annar fær; og skal nørð mær.” Føroysku politikararnir kunnu takka skapar-anum fyri, at Nólsoyar-Páll í dag stendur fastboltaður niðri í Vágsbotni!

Diktatoriskar loysingar ílegur

Vit kenna gongdina aftur frá søguni har ”målet helliger midlet”. Diktatorisku ílegurnar, sum kommunistarnir og ikki minst nationalsocialistarnir eru ræðandi umboð fyri, syrgdu altíð væl fyri sær sjálvum. Teir søgdu seg tæna fólkinum, men søgan lærir okkum annað.

Ábendingar um diktatoriskar loysingar ílegur finnast eisini her hjá okkum. Í nýggja loysingarblaðnum, Fregnir, verða longu nú søguligar keldur selektívt valdar burturúr og snikk-aðar til, soleiðis at søguhamurin undirbyggir loysingina, samstundis sum niðrandi nøvn verða sett á sjálvt deyðar samríkis sinnaðar politikarar, smb. søgufrøðinginum Kristin Vestergaard (Dimmalæting 14/7-01). Harumframt verður eisini roynt at politiserað t.d. konsertir við nýfíknium ungðomi og tann málsliga antidanska purisman verður eisini brúkt.

Eisini eru ræðandi dømir um ”ariska” loysingaratarferð, sum tá Føroya fólk upplivdi at marítimi mentamálaráðharran vísti fólki durafjórðingin, tí viðkomandi ikki tosaði ”ariskt føroyskt”. Okkara kendasti rithøvundur og heiðursborgari í Havn er eisini fallin fyri ikki at hava skrivað ”ariskt føroyskt”, og verður nú eftir sín deyða hóttr við eksklusión í sínum egna landi – hann sum annars var ein av okkara fáu intellektuella slóvarum, ið gjørdist kendur uttan fyri eingjagarðarnar. Um hetta bert er ein einlig viðmerking ella ein meiri organiserað ”Hesuferð”, vil tíðin visa, men sporene skræmmer!

Nationalistiskt erkvisni íblást av kvennleggi?
Eitt áhugavert fyribrigdi í Føroyum er tað ofta afturvendandi nationalistiska trongdskygni og erkvisni. Hetta fyribrigdi sæst ofta í umhvørvi har føroyingar giftur seg donskum kvennleggi og er sjálvur kanska ikki nóg búgvin til at taka ímóti tí meiri rúmsáttu donsku kontinentalmentanini, sum danski kvennleggurin náttúrliga byggir sín samleika á.

Hjá fleiri sampakkar tó sera væl og gevandi, men hjá øðrum verður eitt mentannar skisma ímillum okkara oyggjamentan og rúmsáttu donsku kontinentalmentanina. Klinisku symptomini – serliga í kallelegg - kunnu vera alt frá danafobi til islandofili, við trongd til nationalistiskt at yvirkompensera og at draga føroyskt frammum sum tað einasta rætta. Tilsvarandi verður tað danska distansera og niðurgjört. Hetta forklárar kanska lutvist hví verandi loysingarprossess í alt ov stóran mun byggir á tað emotionella heldur enn á tað rationella við rellum fólkavilja aftanfyri?

nentalmentanina. Klinisku symptomini – serliga í kallelegg - kunnu vera alt frá danafobi til islandofili, við trongd til nationalistiskt at yvirkompensera og at draga føroyskt frammum sum tað einasta rætta. Tilsvarandi verður tað danska distansera og niðurgjört.

Hetta forklárar kanska lutvist hví verandi loysingarprossess í alt ov stóran mun byggir á tað emotionella heldur enn á tað rationella við rellum fólkavilja aftanfyri?

Trúfastur altíð var maður...
Rasmus C. Effersøe, hvørs standmynd í mong ár á grótsoylu hevur prýtt Tinghúsvøllin, yrkti at: ”Trúfastur altíð var maður, vildi ei bróta sitt orð ..”, og so leingi hann stendur har sum eitt kennimerki, áttu politikarar at lagt sær orð hansara í geyma, til gavns fyri politiska trúvirðið.

Vanliga trúgva fólk bert uppá jólamannin í desember, men nógvur ”nissur” tykjast búgva í Føroyum og Danmark árið runt! Nationalistiskt trongskygni og erkvisni saman við politiskari maktgirnd verður ongantíð haldgóður føroyskur samleiki hóast dagliga innpakkaður í uniformerað kota-líki!

Eina stórun partur av føroyingum hevur als ongan trupulleikka við sín samleika og rættindi sum danskur statsborgari, tað siggja vit eina best av teimum mongu føyingum, sum fáa sær EU-pass!

Okkara 600 ára gamli ríkisfelagsskapur er nógv annað enn blokkstuðul, og tí er loysing ella ikki loysing eitt alt ov stórt og víðkomandi mál fyri Føroyar og Danmark at lata upp í hendurnar á einum ungum óroyndum politikara at ”loysa” mestum einsamallur. Tað finst nevniliga annað enn svart og hvítt. Vit hava ein heilan ælaboga av litsamansetingum - eisini í politikki.

Vantandi politisktu royndirnar hjá varaløgmanni visa seg týðuliga í kollsigldum samráðingum og ábyrgdarleysari diktaturloysingar framferð, sum alt færri taka í álvara.

Føroyar hava nú meir enn nakrantíð brúk fyri realpolitikarum, sum ikki spæla poker um vælferð og persónliga frælsi føroyinga.

Frítíðarlóggávan?

Hans Birgir Hansen

Eg vil alment heita á Mentamálastýrið um at fáa endurskoðað Frítíðarlóggávuna frá sjeytiárunum viðvíkjandi bygdar- og ungdomshúsum kring alt landið!

Tað sama er við atliti til játtanir, sum F.U.R. hevur fingið frá sjeytiárunum, ið verður býttur millum frítíðarfeløg, politisk umgannafeløg eftir býtislykli.

Eg vil alment heita á Mentamálastýrið um at fáa kannað játtanir til bygging av bygdar- og ungdomshúsum kring alt landi frá sjeytiárunum sum skjótast!

Eg hevði skriv til landsstýrið hesum viðv. í 1974, sum løgmaður Atli P. Dam tók við í ólav-søkurøðu sína undir skúlaskap, ungðoms- og mentanarmál!

Eg vil alment heita á Almanna- og Heilsu-málastýrið um at fáa endurskoðað rúsdrekka-lógina og tubbakslógina

og fáa strangari eftirlit við sølu!

Eg vil alment mæla til at handlar og kioskir fáa forboð at selja øl og sigarettir til børn, ungdomar undir 18 ára aldur kring alt landið!

Tað er upp á tíðina at fáa lögregluna at hava eftirlit við rullandi barrum á fyra hjólum hvørt vikuskifti, tá dansur verður skipaður!

Eg haldi, at landspolitikarar skuldu tikið hesar lóggávur upp til viðgerðar í løgtingi og fingið tær endurskoðað-ar/dagførdar sum skjótast!

Eg vil vísa til bjarging av mannalívi, fáa vit økt eftirlitið á føroyskum vegum til og frá dansihøllum í vikuskiftum sum skjótast!

Eg vil siga, at tilkomin, ið lata ella keypa øl og tubbak til børn, ungdomar undir 18 ár, skulu revsast við bótum!

Eg haldi, at øll foreldur skuldu tosað álvarsamt við síni børn og fingið hesi at gevast at drekka og roykja!

Hvør fær hvat?

Ása Olsen

Eg eri sjálv ein av teimum fakfelagsleiðarum, ið havi verið til sáttmálasamráðingar nú í summarnar. Tá Starvsmannafelagið skrivaði undir sín sáttmála við Fíggjarmálastýrið í vár, vóru tað ikki so fáir tinglimir ið

átalaðu hesa lønarhækk-an. Fleiri av tinglimunum ákærdu Kartin Hansen fyri at nýta hesa lønarhækkan sum valagn osfr.

Lítið visti eg og aðrir fakfelagsleiðarar um tann trumf, hesi somu tingfólk høvdu í lummanum til sín egna fyrimun.

Nú kjakið av álvara hevur tikið seg upp um pensjónina hjá landsstýrisfólkum, so átti tað at verið bæði rætt og rímuligt, at bæði løgtings og landstýrisfólk fáa eina eftirløn, á sama hátt sum vanligi løntakarirn, og ikki bara sum eitt eyka bonus omaná eina lønarhækking uppá 60% í 99.

Tað er hugstoytt at